

พระราชดำรัส

ในโอกาสที่คณะผู้ปฏิบัติงานโครงการตามพระราชดำริ เข้าเฝ้าฯ

ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา กรุงเทพมหานคร

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๙ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๒

การที่ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้เข้ามาสัมผัสมาทุกๆ ปี อย่างเช่นที่ปฏิบัตินี้ ถือว่ามีประโยชน์มากเพราะว่าแต่ละปีการปฏิบัติงานหรือว่าความเป็นไปในประเทศล้วนแต่เปลี่ยนแปลงไป ผู้ที่ทำงานอยู่ก็ต้องมาเรียนรู้สิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ๆ แล้วก็ช่วยกันระดมความคิด จากประสบการณ์ของตน เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานได้ผล เช่นปีที่จริงแล้วถือว่ามีปัญหาต่อการปฏิบัติงานหรือการทำโครงการเป็นอย่างยิ่ง เนื่องด้วย สภาพเศรษฐกิจของบ้านเมืองก็ยังเป็นไป ยังไม่ดีขึ้นมากนัก การปฏิบัติงานอย่างที่เรากันอยู่ คือเพื่อให้เยาวชนของชาติมีสุขภาพอนามัยที่ดี มีความรู้ความสามารถที่จะรู้ทั้งทางด้านวิชาการ ทั้งการงานอาชีพ เพื่อให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ เป็นทรัพยากรหรือเป็นกำลังสำคัญของชาตินั้น ก็ต้องใช้สติปัญญา ความรู้ความสามารถของผู้ที่จะปฏิบัติงานอย่างหนึ่ง กับอีกอย่างหนึ่งคือ จะต้องเงินทุนหรือมีค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน ในครั้งนี้ก็นับว่าเป็นไปอย่างลำบากมาก เพราะว่าค่าเล่าเรียนที่ใช้ไม่ใช่เฉพาะโครงการนี้ แต่ว่าโครงการที่บุคคลต่างๆ ช่วยกันทำทั้งประเทศนี้ ทั้งของรัฐบาลด้วยก็ลดน้อยลง อย่างการที่จัดขึ้นเป็นทุนหรือเป็นมูลนิธินั้น วิธีการแนวปฏิบัติงานที่ผ่านมานี้ เขาก็ต้องใช้ มีเงินทุนที่หามาได้โดยวิธีต่างๆ หรือว่ามีผู้บริจาคมาแล้วก็นำมาใช้เฉพาะดอกผล ซึ่งอันนี้ก็เป็กฎเพื่อให้เงินทุนนั้นสามารถที่จะหมุนเวียนไปได้แต่ว่าอย่างนี้นักเรียนก็คงจะได้ทราบกันบ้างว่า เงินดอกเบี้ยก็ลดลงประมาณ ๒ ใน ๓ กว่าที่เคยเป็นไป เมื่อปีที่แล้วเพราะฉะนั้นเงินทุนที่จะมีอยู่ในการปฏิบัติงานนั้นก็เป็นไปได้อย่างยากลำบาก แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ก็ต้องคิดว่าถ้าไม่ปฏิบัติตามที่เคยเป็นไป แล้วก็ถ้าไม่พยายามหาวิธีทางทุกวิธีทางที่จะช่วยเหลือ หรือว่าจะทำให้งานสำเร็จได้นั้น คนรุ่นหนึ่งของประเทศก็จะขาดโอกาสไปส่วนหนึ่ง ซึ่งไม่ได้เป็นสิ่งที่ดีสำหรับอนาคต เพราะฉะนั้นการที่มีปัญหาต่างๆ ก็ยังต้องคิด ต้องใช้ความสามารถ สติปัญญาคิด ที่มารวมกันนั้นก็ไดศึกษาด้วย ไม่เฉพาะแต่ครูหรือว่าผู้ปฏิบัติงานเท่านั้นที่ต้องคิด ส่วนนักเรียนก็ต้องคิดด้วย ซึ่งก็จะได้ยินได้ฟังอยู่เสมอว่าบางครั้ง

ก็จะมีปัญหา เช่นเมื่อวานนี้ก็พูดกันถึงปัญหาที่ว่านักเรียนก็ต้องออกจากการเรียนกลางคัน เพราะว่าเงินที่ส่งไปให้กับครอบครัวนั้นมาช้าไม่ทันการ อันนี้บางครั้งก็อาจจะเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ที่จะช่วย แต่ว่าในหลายๆ โอกาสนักเรียนนั้นก็อาจจะสอบถามมาได้ สมมุติว่าถ้าได้มาประชุมพร้อมกันก็รู้ว่าควรจะสอบถามจากใคร หรือว่าทางโรงเรียนที่เป็นผู้รับผิดชอบนั้นก็ต้องสอบถามมาได้ว่า จะช่วยอย่างไรหรือพยายามที่จะผ่อนผันได้ในช่วงระยะเวลาในปัจจุบันนี้ก็ต้องพยายามรู้จักเรื่องของ การผ่อนผัน ยืดหยุ่น และอีกอย่างหนึ่งคือความตั้งใจแล้วก็ฟันฝ่าอุปสรรคให้ได้ อย่างสมมุติว่านักเรียนก็ต้องไม่เฉื่อยชา ถ้ามีอะไรก็ต้องสอนว่าอย่าให้กังวลไปเกินเหตุ แต่ต้องพยายามคิดเหมือนกันว่าในกรณีของเรานั้น ถ้าเรามีความมุ่งมั่นอยากจริงๆ นี้จะมีวิธีที่จะแก้ไข แล้วถ้าอยากเรียนให้ได้ก็ต้องทำอย่างไร

ในที่นี้ก็เป็นที่น่ายินดีว่ามีผู้มาร่วมงานด้วยความตั้งใจหลายๆ กลุ่ม เดียวนี้ก็เกือบจะเรียกว่า ครบวงจร ทั้งหน่วยงานของราชการ ทั้งบุคคลที่เป็นเอกชน มีความสามารถแล้วก็มี ความตั้งใจที่จะมาช่วยแล้วงานนั้นก็ยังมีหลายลักษณะ ทั้งในด้านการศึกษา ด้านการแพทย์ การสาธารณสุข หรือว่าการเกษตร ตอนหลังก็รวมทั้งการประกอบอาชีพด้านอื่นๆ ด้านงานช่าง ด้านธุรกิจ ทุกอย่างต้องประสานกันเป็นกลุ่ม ที่เรียกว่าครบวงจร จึงจะทำงานหรือว่าจะประสบความสำเร็จ คือจะต้องมีความสามารถที่จะทำให้เกิดเป็นงาน เป็นผลผลิตขึ้นมาได้ ที่ผ่านมานั้นงานอย่างเก่าก็ยังทำอยู่ เช่น การให้นักเรียนได้เรียน อย่างในโรงเรียนตำรวจ-ตระเวนชายแดนนั้นก็ยังมีระดับชั้นประถมศึกษา แล้วก็ได้ขยายให้เป็นระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียนที่จะเรียนรู้ เพราะนักเรียนแต่ละคนนั้นมาจากชุมชนต่างๆ กัน ความเข้าใจระหว่างครูกับนักเรียนหรือผู้ปกครองชุมชนนั้นก็อยู่ในระดับที่ไม่เท่ากัน ในด้านก่อนประถมนั้นก็จะสามารถที่จะปรับปรุงได้เร็วขึ้น บางคนเขาบอกว่าระดับอนุบาล-ศึกษาก็ยังไม่พอ ก็มีโครงการแม่และเด็ก ซึ่งจะพยายามดูแลครอบครัวของนักเรียน ตั้งแต่ก่อนที่จะเกิดมาเป็นเด็กหรือเป็นเด็กนักเรียนต่อไป ทางครูที่โรงเรียนร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ก็ได้ปฏิบัติงานกันมาได้สักพักหนึ่งแล้ว เดียวนี้ตามแผนการศึกษาของชาตินั้น เรียนในระดับประถมศึกษาโดยทั่วไปนั้นก็ยังไม่เป็นการพอเพียงก็ต้องเรียนให้สูงขึ้นอย่างน้อยในระดับมัธยมศึกษา ก็กำลังพยายามว่าทางครูตำรวจตระเวนชายแดนหรือว่าผู้ที่มาช่วยงานกัน อยู่แล้วจะจัดให้มีการศึกษาระดับสูงขึ้นได้อย่างไร แค่นั้น มีการระดมความคิดเห็น การที่มาพูดนี้สิ่งต่างๆ ที่พูดในที่นี้หรือว่าพูดกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต่างๆ นั้น เป็นความคิดที่บางอย่างเป็นไปได้ บางอย่างก็อาจจะเป็นไปไม่ได้หรือทำไม่ได้ ต้องช่วยกันระดมความคิดแล้วก็ตัดหรือทำเฉพาะสิ่งที่เป็นไปได้ก่อน พยายามทำกันต่อไปในสิ่งที่อาจจะยังเป็นไปไม่ได้ แต่ว่าสมควรจะให้มีขึ้น ส่วนสิ่งที่ไม่สมควรเลยก็อาจจะต้องตัดทิ้งเลิกไป

นอกจากงานเช่นนี้แล้ว ที่ผ่านมาก็ยังมีคิดขึ้นอีกเรื่องหนึ่ง คือการช่วยเหลือบุคคลผู้อยู่ในถิ่นทุรกันดารจริงๆ คือทุรกันดารถึงขนาดที่ว่าไม่เป็นการง่ายที่จะตั้ง แม้แต่โรงเรียน-ตำราวจตระเวนชายแดนซึ่งอาจจะต้องมีจำนวนนักเรียนมากพอสมควร แล้วก็มีความพร้อมอีกหลายๆ อย่าง ก็ยังคงจะต้องให้การศึกษาลักษณะของการศึกษานอกโรงเรียน การศึกษาตลอดชีวิต ชนิดที่ว่าสอนบางระดับอาจจะให้แค่อ่านออกเขียนได้ สามารถจะติดต่อกับบุคคลภายนอกได้ สามารถที่จะรักษาสุขภาพอนามัยหรือว่าหากินหาเลี้ยงชีพได้ อันนี้ก็ประสานงานกัน นอกจากตำราวจตระเวนชายแดนแล้วยังมีหน่วยงานทางด้านสาธารณสุข หน่วยงานการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษานอกโรงเรียน สถานที่เหล่านี้อาจจะไปถึงได้โดยยาก แต่ว่าถ้าทำได้นั้นจะเป็นระบบที่ต่อไปก็อาจจะหวังได้ว่า ทั่วประเทศในเขตแผ่นดินไทยนั้น จะอยู่ได้กันอย่างร่มเย็นเป็นสุข มีผู้คนสบายพอสมควรแก่อัตภาพ การทำงานต่างๆ หน่วยงานต่างๆ ก็ทำไปหลายอย่างแล้ว จึงคิดว่าในอนาคตส่วนที่จะปรับปรุงได้อีกด้านหนึ่งก็คือด้านการประมวลผลข้อมูล สมัยนี้มีวิธีการประมวลผลอย่างเช่นการใช้คอมพิวเตอร์ในการใช้ทำระบบข้อมูลสารสนเทศ ทั้งในด้านภูมิศาสตร์และด้านการบริหารจัดการ ก็จะมีอุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งจะสามารถทำให้ผู้บริหารหรือผู้ทำงานในระดับต่างๆ นั้นได้รู้เห็นว่่างานที่จะทำนั้นมีอยู่ในบริเวณไหน ที่ตั้งหรือจุดปฏิบัติงานอยู่ที่ไหน แล้วมีหน่วยงานอะไรบ้างที่เข้ามาทำ ถ้าเกิดความขัดข้องควรจะไปหาใครและจะประสานกับผู้ใดได้ งานนี้ซึ่งก็มีอยู่แล้วแต่จะต้องจัดการพัฒนาให้ดีขึ้น

ในโอกาสนี้ขอขอบคุณทุกๆ ท่านที่มาชุมนุมอยู่ในที่นี้ ขอให้ทุกคนมีทั้งกำลังกาย กำลังใจ กำลังสติปัญญาที่จะช่วยกันคิด ฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ อะไรที่เกิดขึ้นนั้น เห็นว่าเป็นปัญหาที่จริง แต่ว่าเราน่าจะพยายามที่จะแก้ปัญหาได้โดยใช้กำลังกาย กำลังใจของเรา ขอขอบคุณทุกๆ ท่านที่ช่วยเหลือและสนับสนุนมาตลอด